

פמ:י

כפ' **כלל** מערבין (לעיל דף לג.): והואיל וכן כל הגג אסור כי כל הגג נפרץ במילואו לכרמלית לאותה צליטה הצולטת לרה"ר ואע"ג דלא שלטי ציה רצים שהרי גבוה י' נעשה כרמלית דלא מנינו מקום פטור רוחב ד' דהא בית שאין תוכו י' וקריו משלימין ליו"ד הוי תוכו כרמלית ואין מטלטלין צו אלא צארבע אמות אע"ג דלא שלטי ציה רצים שהרי סתום הוא מכל זד והא דאמר בפ"ק דשבת (דף ז:.) דאין כרמלית למעלה מ' היינו שמכח קרקע הכרמלית אין נעשה האויר כרמלית למעלה מ' כדאמר התם דאקילו ציה רצנן (ט) קולי רה"ר שהאויר למעלה מ' מקום פטור וגוזזטרס דלא הויה כרמלית אלא רשות היחיד היינו משום גדול אחית דצקיעת דגים לא הויה צקיעה כדפיר' לעיל או בפתום (י) לרה"ר דהוי כי חורי רשות היחיד וכן וזו היואל לרשות הרצים רחב ד' דהוי רשות היחיד היינו סמוך לחלון תוך י' דהוי כי חורי רשות היחיד ומנעול דחשיב ליה כהמואל תפילין (לקמן דף קא:.) רה"י היינו משום דליכא צקיעת גדיים שהאיסקופה גבוה שלשה אי נמי שיש צמנעול עצמו גבוה י' דהוי רשות היחיד אפילו איכא רה"ר גמורה תחתיו כמו עגלות דהוו רה"י ותחתיהן רה"ר כהזורק (שנת דף נט.) ורש"י פירש נמי לקמן (א) אמתניתין דגג גדול הסמוך לקטן גצי מה חצר דמינכרא מחילות שלא יתא גג צולט חוצה להן דאי לא מינכרא לא אמר גוד אסיק וגדול נמי אסור שאין לו שום מחילה וכל שאין לו מחילה אינו רשות היחיד וכן בשמעתינן גצי גגין השוין לר"מ כו' דפריך קשיא דרב אדרב פי' צקונטרס דלית ליה גוד אסיק ה"ג צגגין השוין לרצי מאיר נהי דלא אסור כל חד אחצריה דחדא רשותא משוי להו מיהו צני רה"ר העוצרים לפנייהם ולאחרייהם ולאידי החיצונה אמאי לא אסרי עלייהו הא ליכא מחילה לגגין כו' מיהו צירושלמי משמע דלא חשיב כרמלית והכי איתא (י) אמר ר' יוחנן ויזין וכתלים שהיו גבוהים י' ורחצין ד' מותרין כאן וכאן ובלבד שלא יחליף משמע דחשיב להו מקום פטור

מדשרי לצני רשות הרצים ורשות היחיד וכתלים דקאמר התם נראה דהיינו אצנים הצולטין מן הכותל דאילו כותל גבוה י' ורחב ד' הוי ודאי רה"י והא דנקט רחב ד' לרבותא דאפ"ה הוי מקום פטור וכל שכן אם אינם רחצים ד' ולא קשיא היא צצית שאין תוכו י' דהוי כרמלית אע"ג דלא מצי רצים לאשתמושי דהכא כיון שהוא למעלה מ' יש לו ליחסב מקום פטור אע"ג דרחב ד' כיון דלא הוי לא רה"ר ולא רה"י והא דפריך קשיא דרב אדרב לאו משום דרה"ר אסרת כדפי' צקונטרס דלעולם אין רה"ר אסרת למעלה מ' אלא משום דידע שפיר דאיירי ציתר מצית סאתים כדמסיק ומ"מ פריך לשמואל משום דאין נראה לו

לומר דהני מחילות למעלה לא עבידן ולא הוי מוקף לדירה והא דקאמרין נמי לקמן אף גג דמינכרא מחילה דאי לא מינכרא גדול נמי אסור משום דקטן אסור עליו אצל כי מינכרא אין הקטן אסור עליו משום גוד אסיק אפילו לשויה פתחא דלא כרב יוסף דבסמוך דאמר אם אין מחילה לא על זה ולא על זה שניהם אסורין דלא אמר גוד אסיק לשויה פתחא משום דפתחא כי האי גוונא לא עבדי אינשי:

ובקמן נפרץ במילואו. כגון שהגג קטן נכנס לתוך הגדול כדאוקימנא פרק קמא (דף טו:.) דמתניתין דחצר קטנה שנפרצה לגדולה צנכנסין כותלי קטנה לגדולה שלא יתא נראה צמחון ושוה מצפנים:

ועשה פגניה דקה ד' הותר בבב' הגגין. לפי מה שמפרש צכיד מערבין (לעיל דף נט: ושם סא.) דדקה היא מחילה מפרש ר"י הכא כדשצנה עלייה ועשה מחילה כל צביצ גגו ופתחה לצד הגגין ועשה לפני הפתח דקה ד' אז הוי תשמיש קצווע אצל צלל דקה ירא להשתמש שם תשמיש קצווע מפני צני גגין אחרים וקשה דצלא דקה נמי אמר לעיל דאם יש מחילה ראויה לדירה על הגדול ולא על הקטן דאפילו קטן נמי שרי לצני גדול ור"ה גרס הותרו כל הגגין פירוש אם עירצו שאר הגגין וזה לא עירצ עממה אינו אסור עלייהם דכיון דעשה דקה סילק עצמו מהם וצריך לומר לפירושו דלצד הגגין הוא פרוץ צמילואו או עלייה אינה אלא צחצי הגג שאם היה כל הגג מוקף מחילה צלא דקה נמי לא היה אסור ולשון פעמים שהדקה לאיסור צריך לישב דהדקה אינה עושה לא לאיסור ולא היתר:

כל גגות פרק תשיעי עירובין

רשום לעצמו. קא סלקא דעתך כל אחד יטלטל צגגו משמע: **והני דני שמואל סנו**. אית מתניתא צדיייהו דמותצי מינה תיובתא לדצי רב דקתני אין להן לכל אחד אלא גגו דמשמע דלא יטלטלו אלא צגגו הא צגגו יטלטלו: **לא שמיע לי הא שמעתא**. דשמואל דנימא גוד אסיק צמחילות כי הני שאין ניכרות: **גג גדול סמוך לקטן**. גדול עודף עליו לכאן ולכאן: **הגדול מותר**. לטלטל צו דיורין שצו ואפילו לרב דהא מחילות של מטה שישנן צעודפו לכאן ולכאן מחילות הניכרות הן וגוד אסקינהו ואית להו גפופי והך פירצה שכנגד הקטן פתחא הוי לגדול ואין קטן אסור עליו דהוי כשתי חצירות ופתח ציניהם: **אצל קטן אסור**.

דלדידיה הוי מלואו ולאו פתחא הוא ואסרי עליה צני גדול: **שיש דיורין על זה ועל זה**. שעוצרין כל שעה מזה לזה הלכך ליכא למימר גוד אסיק צמחילה התחמונה צציניהם מפני שנדרסת היא: **אצל אין צנן דיורים**. אמרינן צה גוד אסיק ומותר אף הקטן. אלמא אף צמחילה שאינה ניכרת אית ליה לשמואל גוד אסיק דאי לאו דמחוצרין הן אין דריסה מזה לזה: **שיש מחילה על זה ועל זה**. כל צביצומיהן חוץ מכנגד חצורן דהשתא מישתרי גדול צגיפופי: **אצל אין מחילה לא לכאן ולא לכאן שניהן אסורין**. דקטן נמי אסר אגדול דהואיל ולא הוו גיפופי ממש אלא על ידי גוד אסיק לא הוו גיפופי לשוויה פתחא לגציה דפתחא דמינכר צעינן וכה"ג לא עבדי אינשי: **אי אמרי לנו דיורין**. אם הזכרתי לכם שום דירה צדצר כך אמרתי לכם. רב יוסף חלה ושכת תלמודו: **לא שנו**. דקטן אסור צין לדיורי קטן צין לדיורי גדול אלא שיש מחילה ראויה לדירה כלומר מחילה קצוועה וקיימא דתרייהו גלו דעתייהו דצצו אשתמושי כל חד צדידיה הלכך גדול מותר צצלו דפתחא הוא ולא אסר קטן עלייהו וקטן אסור לשניהם (ב) משום דנפרץ צמלואו לגדול ואסרי עליה צני גדול ולדידהו נמי לא מישתרי דכיון דעצד ליה מיייה מחילה קצוועה לא סליק נפשיה מיייה ולא אחלי לגציהו: **סלוקי סליקו נפשייהו**. צני קטן מנגו ואחליה לצני גדול: **הוסר צנל הגגין**. ואפילו לרצנן דכיון דאיניהו לא עביד סולס סליקו נפשייהו ואחליניהו לגציה: **צנה עלייה**. והקיף כל גגו מחילות לעלייה: **דקה**. פתח קטן פתוח לצד הגגין: **הוסר צנוון**. דגלי דעתיה דקא מחזיק צבו והם לא הקפידו לעשות כן אחליניהו לגציה: **פעמים שהדקה לאיסור**. ואפילו לרצי מאיר דמשוי כל הגגות רשות אחת אסור צהן: **דעצדה להדי פרציה**. שפתח לצד גינתו ומחילה של צד הגגין הניח סתומה: **לנטורי**

לומר דהני מחילות למעלה לא עבידן ולא הוי מוקף לדירה והא דקאמרין נמי לקמן אף גג דמינכרא מחילה דאי לא מינכרא גדול נמי אסור משום דקטן אסור עליו משום גוד אסיק אפילו לשויה פתחא דלא כרב יוסף דבסמוך דאמר אם אין מחילה לא על זה ולא על זה שניהם אסורין דלא אמר גוד אסיק לשויה פתחא משום דפתחא כי האי גוונא לא עבדי אינשי: **ובקמן נפרץ במילואו**. כגון שהגג קטן נכנס לתוך הגדול כדאוקימנא פרק קמא (דף טו:.) דמתניתין דחצר קטנה שנפרצה לגדולה צנכנסין כותלי קטנה לגדולה שלא יתא נראה צמחון ושוה מצפנים:

ועשה פגניה דקה ד' הותר בבב' הגגין. לפי מה שמפרש צכיד מערבין (לעיל דף נט: ושם סא.) דדקה היא מחילה מפרש ר"י הכא כדשצנה עלייה ועשה מחילה כל צביצ גגו ופתחה לצד הגגין ועשה לפני הפתח דקה ד' אז הוי תשמיש קצווע אצל צלל דקה ירא להשתמש שם תשמיש קצווע מפני צני גגין אחרים וקשה דצלא דקה נמי אמר לעיל דאם יש מחילה ראויה לדירה על הגדול ולא על הקטן דאפילו קטן נמי שרי לצני גדול ור"ה גרס הותרו כל הגגין פירוש אם עירצו שאר הגגין וזה לא עירצ עממה אינו אסור עלייהם דכיון דעשה דקה סילק עצמו מהם וצריך לומר לפירושו דלצד הגגין הוא פרוץ צמילואו או עלייה אינה אלא צחצי הגג שאם היה כל הגג מוקף מחילה צלא דקה נמי לא היה אסור ולשון פעמים שהדקה לאיסור צריך לישב דהדקה אינה עושה לא לאיסור ולא היתר:

חננאל, רבן סעדי גאון, מנכ"ל ישיבת פראנקפורט, ציור מאת אברהם בן צבי

- ↑ [לעיל י' וש"נ],
- ↑ [כס"א: ארבעה],
- ↑ [נדרים מא:], (ד' ז"ל לרה"י,

חננאל, רבן סעדי גאון, מנכ"ל ישיבת פראנקפורט, ציור מאת אברהם בן צבי

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה לא שנו וכו' דמשום דנפרץ: (ב) תוס' ד"ה צמחילות וכו' דאקילו ציה רצנן מקולי רה"ר: (ג) בא"ד ורש"י פי' נמי לקמן. י"ב דף צב סוף ע"א: (ד) בא"ד והכי איתא התם א"ר יוחנן:

חננאל, רבן סעדי גאון, מנכ"ל ישיבת פראנקפורט, ציור מאת אברהם בן צבי

גליון הש"ס

גב' ופי' אלימא סבתניתין. שנת דף יב ע"א ודף פג ע"א:

חננאל, רבן סעדי גאון, מנכ"ל ישיבת פראנקפורט, ציור מאת אברהם בן צבי

מוסף רש"י

לא שמייע לי הא שמעתא. דרב יוסף תלמידו דרב יהודה שהוא תלמיד של רב ושמואל, וחלה רב יוסף ועקר תלמודו דבשעיה שומע ממרוא דרב ושמואל ואינו מוכר לאותה שמועה מתמיה ולא תלמידו של רב יהודה אי ולא אמר לי שמועה זו, ואבי תלמידו מוכירו (נדה לט. ע"פ נדרים (א)).

ופרקין רב הכי קתני, כל אחד ואחד רשות לעצמו, שלא יטלטל שתי אמות בנג זה ושתי אמות בנג אחר. אמר רב יוסף בהא דתנן גג גדול סמוך לגג קטן, גדול מותר וקטן אסור, אמר רב יהודה אמר שמואל לא שנו אלא שיש מחיצה הראויה לדירה על הגדול, ומחיצה הראויה על הקטן, גדול מישתרי בגיפופי. פי' גיפופי כמו כתלים קטנים שנשארו מכותלי [הגדולה], והגדולה ניתרת בהן, שהן כמו פסי. אבל הקטן שנפרץ במלואו ואין לו מחיצה כלל בזה (חצר א' חייב) [אמרין דגג הקטן אסור] אבל יש מחיצה (ה)ראויה על הגדול, ואין הראויה לדירה על הקטן, קטן נמי משתרי לגבי גדול, דכיון דעביד מחיצה בבפשייהו סליקי סליקו נפשייהו מהכא. וכי הא דאמר רב נחמן אחד שעשה סולם קבוע לגגו מותרין בכל הגגות, דהאי סליקו נפשיה מהכא. אמר אביי בנה עלייה על גבי ביתו ועשה לפניה דקה, כמו איצטבה רחבה ד' טפחים, מותרין בני הגגות בנגותיהן. דהאי סליק נפשיה מהכא ולא קאסר. אמר רבא ואי עבדא להאי דקה בהדיה בותיה אסור. דלא אמרינן סליקי סליק נפשיה,